

Historieprofessor talar aldrig om senaste 100 årens historia.

A.N.

7/12 41

Lärda män enas om att samhällsläran
försummas vid universiteten.

— Ingen professor har på de senaste tolv åren varit inne på de senaste hundra årens svenska historia, förklarade professor **Herbert Tingsten**, och då skratade alla deltagarna gott vid den överläggning om universitetsundervisningen och folkrorelserna som Centralförbundet för nykterhetsundervisning anordnat på lördagen i Viktoriasalen. Ett lärt auditorium, representerande de högsta läroanstalterna i landet, hade hörsammat inbjudan.

En överblick över nutida svenskt samhälle saknas, fortsatte hr Tingsten.

Härvidlag kunna alla fakulteter anklagas. Inom praktisk filosofi har en enda gång sociologi förekommit. Undantagna äro vidare de ekonomiska historieprofessorerna Heckscher och Montgomery samt några föreläsare som sysslat med den författningpolitiska utvecklingen. Trots att folkrorelserna så litet intresserat de lärda, omfatta de kanske hälften av den vuxna befolkningen i vårt land. En eller flera lärostolar i samhällslära med inriktning speciellt på svenska samhällsförhållanden borde inrättas. De stora folkrorelserna skulle samverka för att organisera ett forskningsarbete rörande

deras egen historia och deras egna problem. De skulle härvid säkert kunna räkna på tacksamt och energiskt samarbete från universitetsmännens sida.

I diskussionen, under vilken alla syntes vara i stort eniga med inledaren, uppträdde först d:r E. H. Törnberg, som också roade auditoriet genom att definiera sociologi eller samhällslära såsom ett ämne i vilket "man lär sig allt mindre och mindre om allt mer och mer". Hr Törnberg betonade starkt att vi behöva forskning, undervisning och undersökning om folkrorelserna och att vi i Sverige ha en särskild skyldighet att ta upp dem, därför att rorelserna här fått utveckla sig under hägnet av den långa freden. Lektor Walter Fevrell bar fram önskemålet att vårt undervisningsväsen skulle börja mer fostra för livet och de utomordentligt svåra moderna livsförhållandena. Det saknas ofta kompetens i ledningen för stiftelser och styrelser, och som tiden kräver effektivt utnyttjande av var mans begåvning, måste de unga få den utbildning de behöva för ett nyttigt samhällsliv.

Heckscher kräver lärostol i sociologi.

Professor Gunnar Westin, Uppsala, förklarade att de teologiska fakulteterna sedan trettio år uppmärksammat senare tiders religiösa folkrorelser, men han beklagade bristen på böcker och översikter, utan vilka det är svårt att göra upp kurser. Av historieprofessorerna äro däremot fem av sju medeltidsexperter, och den sjätte ser också ut att bli det. Även professor Sigurd Erixon, professor i folklivsforskning, hade glädjande upplysningar att lämna rörande pågående forskningsarbete. Han hoppades på ekonomiskt bidrag. Professor Eli Heckscher kunde inte ursäktat historieundervisningens verklighetsflykt från nyare tid och ansåg dess första uppgift vara att orientera om det som förbinder det förflutna med nutiden. Professor Heckscher ansåg att man borde inrikta sig på att få en professor i sociologi, förslagsvis vid Stockholms högskola, samt på att animera till forskning på området och ge forskningen pekuniärt understöd.